

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9
ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ

ವಿಷಯ : ತೃ. ಭಾ. ಸಂಸ್ಕೃತ
ಉತ್ತರದ ವಿವರ

9/17
ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ

- I. ಸೂಕ್ತೋತ್ತರಚಯನಮ್** **8x1=8**
1. B) ಆಚಾರ್ಯ: 2. C) ಅಪ್ರಸಿದ್ಧ: 3. B) ನಪುंसಕलिङ्गम् 4. D) लङ्लकार:
5. B) प्रथमपुरुष: 6. D) प्रथमाविभक्ति: 7. A) अस्माभि: कथा: लिख्यन्ते । 8. C) शिवशङ्करी
- II. चतुर्थपदम्** **4x1=4**
9. भारतभू: 10. अरसप्पनायक: 11. हरिण: 12. नागकुमार:
- III. एकवाक्येन उत्तरम्** **4x1=4**
13. महादेवशास्त्री पौरोहित्य कर्मणि नियुक्तः ।
14. कावेरी-समुद्रयोः दाम्पत्यम् अनुरूपं विशोभते ।
15. हिमालयकिरीटिनी भारतमाता ।
16. कुलीनाः नीतिमार्गं न त्यजन्ति ।
- IV. द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरम्** **4x2=8**
17. यल्लम्मदेव्याः मन्दिरं बागिबोम्मप्पनायकेन पुनर्निर्मितम् ।
यल्लम्मा सवदत्तिक्षेत्रम् आगच्छति ।
18. राघवेन्द्रः 'जुम्मादादा' व्यायामशालायां
मल्लविद्या, लाठी काटि, अश्वारोहणादिविद्याः अधीतवान् ।
19. सन्मित्रलक्षणं- पापान्निवारयति । हिताय योजयति । रहस्यं न प्रकाशयति । गुणान् प्रकटीकरोति ।
कष्टकाले न त्यजति । सहाय्यं ददाति ।
20. भारतदेशे ये पुरुषाः जन्म प्राप्तुवन्ति ते एव धन्याः । भारतभूमिः कर्मभूमिः अस्ति ।
- अथवा**
- भारतस्य भूषणं संस्कृतम् ॥
संस्कृतं भारतस्य सम्पत् ॥
- V. संस्कृतभाषया अनुवादः** **1x2=2**
21. सुरेशः प्रातः शीघ्रम् उत्तिष्ठति । नदीं गत्वा तरति ।
- VI. कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवादः ।** **1x2=2**
22. ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಓದಿರಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿರಿ.
All students read Sanskrit. Have to pass the examination.
- VII. विग्रहवाक्यम्** **1x2=2**
23. a) नीलः च असौ मेघः च
b) न धर्मः
- अथवा**
- समस्तपदम्
a) नराधमः
b) अननुभवः
- VIII. लक्षणं विलिख्य अलङ्कारस्य नाम** **1x2=2**
24. अनुप्रास-अलङ्कारः
लक्षणम्-एकस्यैव व्यञ्जनस्वावृत्तिः । अनुप्रासः ।

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9
ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ

ವಿಷಯ : ತೃ. ಭಾ. ಸಂಸ್ಕೃತ
ಉತ್ತರದ ವಿವರ

9/17
ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ

IX. ಯಥಾ ನಿರ್ದೇಶಮ್ उत्तरम्

2x3=6

25. 'केन वा मैत्री' इति पाठः
चित्राङ्गः वदति ।
सुबुद्धिं वदति ।
26. 'परोपकारः कर्तव्य' इति पाठः ।
नायकः (जीमूतवाहनः) वदति ।
वृद्धाम् (मातरम्) अवदत् ।

X. सन्धिं विभज्य नाम

1x3=3

27. a) वाक्+देवी = जश्त्वसन्धिः
b) षट् + मुखः = अनुनासिकसन्धिः
c) सत् + जनः = श्चुत्वसन्धि

XI. प्रस्तरं विलिख्य गणविभागं कृत्वा गणानां नामानि

1x3=3

28. त भ ज ज गु गु
-- उ -- उ उ उ -- उ --
किं किं न साधय ति कल्प लतेव विद्या

XII. कवेः देश-काल-कृतीनां विषये लिखत ।

1x3=3

29. विद्वान् के. एस् भास्करभट्टः
देश : शिवमोगगमण्डलस्य सागरप्रान्ते 'भीमनकोणे' ग्रामः
काल : 03-02-1921 तः 30.04.2009
पर्यन्तम्
कृतयः श्रीगुरुकृपातरङ्गिणी, देवीविलासः ।
अथवा
नारयणपण्डितः
देशः - गुर्जरः
कालः-प्रायः क्रि. श. 850 (नवमशतकम्)
कृतिः - हितोपदेशः

XIII. पद्यतात्पर्यम्

3x3=9

30. ಪದ್ಯ - ಭಾರತಮಹಿಮಾ ।
ಜಂಬುದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಂದ ಯಜ್ಞ ಪುರುಷನು ಯಜ್ಞದ ಆಹುತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಜ್ಞಮಯನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಬೇರೆ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. 1
31. ಪದ್ಯಮ್ - ಸ್ಮೃತಿಮಂದಾಕಿನಿ
ಮಂತ್ರವಲ್ಲದ ಅಕ್ಷರವಿಲ್ಲ ಔಷಧಗುಣವಿರದ ಸಸ್ಯವಿಲ್ಲ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನಿಲ್ಲ .
ಆದರೆ ಇವರನ್ನು ಸರಿಯಾದುದರಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸುವವರು ಬಹಳ ವಿರಳ 2
32. ಪದ್ಯಮ್ - ಸಂಸ್ಕೃತಂ ಹಿ ಜೀವಿತಮ್
ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಂದ ಪಾಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೃದು-ಮಧುರವಾದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ನೀಡಿದ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಈ ದೇಶವು ಹೇಗೆ ಮರೆಯುವುದು ?
ಮರೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ 2
ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪಾಲನೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಭೂಷಣ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ತಿರಸ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ದೇಶದ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9
ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ

ವಿಷಯ : ತೃ . ಭಾ . ಸಂಸ್ಕೃತ
ಉತ್ತರದ ವಿವರ

9/17
ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ

XIV. पद्यपाठस्य नाम विलिख्य पद्यं पूरयत ।

1×3=3

33. वसुदेवसुतं देवं
कंसचाणूरमर्दनम् ।
देवकीपरमानन्दम्
कृष्णं वन्दे जगद्गुरुम् ॥
पद्यपाठः-स्तुतिवल्लरी

2

XV. दशभिः वाक्यैः उत्तरम्

1

2×4=8

34. * ಆಹಾರದಿಂದಲೇ ಈ ಶರೀರವು ಪಾಲಿಸಲ್ಪಡುವುದು
* ಸತ್ತ ಗುಣಯುಕ್ತ ಆಹಾರ
* ರಜೋಗುಣಯುಕ್ತ ಆಹಾರ
* ತಮೋಗುಣಯುಕ್ತ ಆಹಾರ
* ವಾತ-ಪಿತ್ತ-ಕಫ-ದೋಷಗಳು
* ದ್ವೇಷಾಸೂಯಾದಿ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವ ಆಹಾರ-ಸಾತ್ವಿಕ
* ಆಯಸ್ಸು-ಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
* ಕಾಮ-ಕ್ರೋಧಾದಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಆಹಾರ ರಜೋಗುಣ ಆಹಾರ
* ದ್ವೇಷ-ಅಸೂಯೆ ಮೊದಲಾದ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವ ಆಹಾರ ತಮೋಗುಣ ಆಹಾರ
ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಬೇಕು.
35. * ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ-ರಾಜ
* ದಾಸರು, ಅವರ ವಿವರ
* ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಮತ್ತವರ ಶಿಷ್ಯರು
* ಕನಕದಾಸರ ಕುರಿತು ಉಳಿದ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಅಸೂಯೆ
* ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಂದ ಉಪಾಯ
* ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಬಾಳೆಹಣ್ಣನ್ನು ನೀಡುವುದು
* ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು
* ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರು ತಿಂದು ಬಂದರು. ಹೇಗೆ ತಿಂದುವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.
* ಕನಕ ತಿಂದು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ
* ದೇವರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತನಗೆ ತಿನ್ನಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿವರಣೆ
* ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರಿಗೂ ಕನಕನ ಕುರಿತು ಗೌರವ

ಅಥವಾ

- * ವಿದರ್ಭ ದೇಶದ-ವೀರವರ್ಮ ರಾಜ.
* ಪ್ರಹಾರವರ್ಮನಿಂದ ವೀರವರ್ಮನಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಉಂಗುರದ ಪ್ರದಾನ.
* ರಾಜ, ಧರ್ಮ ಭ್ರಷ್ಟನಾದರೆ ಆ ಉಂಗುರದಿಂದ ಸೂಚನೆ ಬರುತ್ತದೆ.
* ಮೂರು ಬಾರಿಯ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಹೋಗುತ್ತದೆ.
* ವೀರವರ್ಮನಿಂದ ಸೌದಾಮಿನಿ ಎಂಬ ರಾಜಕುಮಾರಿಯ ರಕ್ಷಣೆ.
* ಪರಸ್ಪರ ಅನುರಾಗ.

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ತರಗತಿ : 9
ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ

ವಿಷಯ : ತೃ. ಭಾ. ಸಂಸ್ಕೃತ
ಉತ್ತರದ ವಿವರ

9/17
ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ

- * ದುರ್ಜಯ ಎಂಬ ದುಷ್ಟನ ಆಗಮನ ವೀರವರ್ಮನ ಅರಮನೆಗೆ.
- * ಇವನಿಂದ ವೀರವರ್ಮನು ಕೆಟ್ಟ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ.
- * ದುಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.
- * ಅಧರ್ಮಿಯಾಗಿ ಕಾನ್ಯಕುಬ್ಧದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ.
- * ಕ್ರೂರ ಮೃಗದಂತೆ ವರ್ತನೆ.
- * ಸೌದಾಮಿನಿಯೇ ಇವನ ಎದುರಾಳಿ ಆಗುತ್ತಾಳೆ.
- * ಅವಳಿಂದ ವೀರವರ್ಮನ ಅಪರಾಧಗಳ ವಿವರಣೆ.
- * ವೀರವರ್ಮನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯ.

XVI. ಅನುಚ್ಛೇದಂ ಪಠಿತ್ವಾ उत्तरम् 1×4=4

36. i) वायसः जलं प्राप्तुम् अभ्रमत् ।
ii) भाग्येन जलकुम्भं दृष्टवान्
iii) काकः उपलानि चुञ्च्य उद्धृत्य अक्षिपत् ।
iv) परितुष्टः काकः भृशं जलम् अपिबत् ।

XVII. प्रबन्धम् 1×4=4

37. पीठिका 1
विषयनिरूपणम् 2
उपसंहारः 1

XVIII. पत्रम् 1×5=5

38. विरामपत्रम् 1
सकाशात् 1
सविधे 1
मान्याः 1
विषयः 1
विवरणम् 2
पत्रसमाप्तिः 1

अथवा

- पितरं प्रति पत्रम् । 1
शीर्षिका 1
विषयविवरणम् 2
पत्रसमाप्तिः 1
पत्रसङ्केतः 1